Torsdag den 10 oktober 2019

P9_TA(2019)0032

Den fleråriga budgetramen 2021–2027 och egna medel: dags att uppfylla medborgarnas förväntningar

Europaparlamentets resolution av den 10 oktober 2019 om den fleråriga budgetramen 2021–2027 och egna medel: dags att uppfylla medborgarnas förväntningar (2019/2833(RSP))

(2021/C 202/07)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

— med beaktande av artiklarna 310, 311, 312 och 323 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget),

— med beaktande av kommissionens förslag av den 2 maj 2018 om den fleråriga budgetramen 2021–2027 och systemet för Europeiska unionens egna medel,

— med beaktande av sina resolutioner av den 14 mars 2018 om nästa fleråriga budgetram: förberedelse av parlamentets ståndpunkt om den fleråriga budgetramen efter 2020 ([1]) och om reformen av systemet för Europeiska unionens egna medel ([2]),

— med beaktande av sin resolution av den 30 maj 2018 om den fleråriga budgetramen 2021–2027 och egna medel ([3]),

— med beaktande av sitt interimsbetänkande av den 14 november 2018 om den fleråriga budgetramen 2021–2027 – parlamentets ståndpunkt i syfte att nå en överenskommelse ([4]),

— med beaktande av uttalandena från kommissionen och rådet av den 10 oktober 2019 om den fleråriga budgetramen 2021–2027 och egna medel: dags att uppfylla medborgarnas förväntningar,

— med beaktande av artikel 132.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:

1. Europaparlamentet tillkännager att det är dags att möta EU-medborgarnas förväntningar och säkerställa att de finansiella medlen motsvarar EU:s politiska åtaganden och ambitioner. Parlamentet är fast beslutet att säkerställa en stark och trovärdig fleråring budgetram som möjliggör för EU att effektivt hantera stora utmaningar och uppnå sina politiska mål under de kommande sju åren. Parlamentet anser att EU-valet 2019 gav parlamentet en förnyad legitimitet att utöva sin ställning och roll i denna process. Parlamentet förklarar sig vara redo att avvisa alla ståndpunkter från rådet som inte respekterar parlamentets befogenheter eller inte vederbörligen beaktar dess ståndpunkter.

2. Europaparlamentet antar denna resolution i syfte att bekräfta och uppdatera sitt förhandlingsmandat för såväl utgifts- som inkomstsidan i nästa fleråriga budgetram. Parlamentet begär att förhandlingar med rådet ska inledas snarast, så att man i god tid kan nå en robust överenskommelse, och betonar att parlamentet har varit redo att förhandla sedan november 2018. Parlamentet begär att kommissionen ska lägga fram en beredskapsplan för den fleråriga budgetramen som ska fungera som ett skyddsnät för stödmottagarna i EU:s finansieringsprogram och som gör det möjligt att förlänga den nuvarande fleråriga budgetramen om man inte kan enas om en ny fleråring budgetram i tid.

Bekräftelse av parlamentets fasta ståndpunkt

3. Europaparlamentet bekräftar sitt förhandlingsmandat enligt parlamentets interimsbetänkande av den 14 november 2018 om beloppen i den fleråriga budgetramen (per program, per rubrik och på global nivå), EU:s egna medel, flexibilitetsbestämmelser, halvtidsrevidering och övergripande principer, såsom integreringen av FN:s mål för hållbar utveckling, klimat och jämställdhet i all politik och alla initiativ i nästa fleråriga budgetram, liksom specifika ändringsförslag till den föreslagna förordningen om den fleråriga budgetramen och det interinstitutionella avtalet.

([1]) EUT C 162, 10.5.2019, s. 51.
([2]) EUT C 162, 10.5.2019, s. 71.
([3]) Antagna texter, P8_TA(2018)0226.
([4]) Antagna texter, P8_TA(2018)0449.

4. Parlamentet upprepar att nästa fleråriga budgetram bör fastställas till 1 324,1 miljarder euro i 2018 års priser, vilket motsvarar 1,3 % av EU-27-ländernas bruttonationalinkomst (BNI). Parlamentet betonar att denna totalsumma är resultatet av en bedömning nedifrån och upp av den finansieringsnivå som krävs för varje EU-program och varje EU-politikområde. Parlamentet påminner i detta sammanhang om sin avsikt att ge flaggskeppsprogram ett uppsving (till exempel på områdena ungdom, forskning och innovation, miljö och klimatomställning, infrastruktur, små och medelstora företag, digitalisering och sociala rättigheter), bibehålla finansieringen till befintliga EU-politikområden i reala termer (framför allt sammanhållning, jordbruk och fiskeri), och se till att ytterligare ansvarsområden (till exempel på områdena migration, yttre åtgärder och försvar) ges ytterligare finansiella medel. Parlamentet är fast övertygat om att ett europeiskt mervärde skapas när resurser utnyttjas gemensamt på EU-nivå för större effektivitet, solidaritet och total genomslagskraft. Parlamentet betonar i detta sammanhang att framtida utgifter i högre grad behöver inriktas på resultat.

5. Europaparlamentet understryker att parlamentet inte kommer att godkänna den fleråriga budgetramen om det inte finns någon överenskommelse om reformen av systemet för EU:s egna medel, inbegripet införandet av en korg med nya egna medel som är bättre anpassade till EU:s viktiga politiska prioriteringar och som uppmuntrar till framsteg inom dessa prioriteringar. Parlamentet påminner om att införandet av nya egna medel inte bara syftar till att minska de BNI-baserade bidragens dominans, utan också till att garantera lämplig finansiering av EU:s utgifter i nästa fleråriga budgetram. Parlamentet bekräftar på nytt sin ståndpunkt enligt interimsbetänkandet om den fleråriga budgetramen avseende möjliga nya egna medel (en gemensam konsoliderad bolagsskattebas, beskattning av digitala tjänster, en skatt på finansiella transaktioner, inkomster från utsläppshandelssystemet, ett plastbidrag och en koldioxidjusteringsmekanism), ett avskaffande av alla rabatter och korrigeringar, ett förenklat system för mervärdesskattebaserade egna medel, en minskning av nationella ”uppbördskostnader” som dras av från tullar och inkludering av andra inkomster i form av böter och avgifter i EU-budgeten.

6. Europaparlamentet bekräftar på nytt att en ny mekanism behöver införas för att skydda EU:s budget när rättsstatsprincipen inte respekteras eller när det finns ett systemhot mot värderingarna i artikel 2 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget), och när detta påverkar eller riskerar att påverka principerna för en sund ekonomisk förvaltning eller skyddet av EU:s ekonomiska intressen. Parlamentet understryker att sådana åtgärder inte får påverka statliga organs eller medlemsstaters skyldigheter att göra utbetalningar till slutliga mottagare eller stödmottagare.

Hantering av nya initiativ efter EU-valet

7. Europaparlamentet välkomnar de politiska åtagandena om ytterligare initiativ som kommissionens tillträdande ordförande gjorde när hon godkändes i juli 2019, och förväntar sig att deras budgetkonsekvenser ska klargöras utan dröjsmål. Parlamentet understryker att alla nya initiativ, av vilka några i stort sett hade förutspåtts redan i parlamentets interimsbetänkande, bör beräknas utöver kommissionens ursprungliga förslag för nästa period, och således ge högre tak i den fleråriga budgetramen än vad som ursprungligen föreslagits. Parlamentet förväntar sig därför att kommissionen formellt ska återspegla budgetkonsekvenserna av dessa initiativ i sitt ursprungliga förslag till fleårig budgetram och tillsammans med parlamentet försvara den nödvändiga finansieringsnivån i de kommande förhandlingarna om den fleråriga budgetramen med rådet.

8. Europaparlamentet begär att den nya kommissionen omedelbart ska lägga fram ytterligare lagstiftningsförslag om inrättande av nya instrument, så att deras finansiering kan tas med i överenskommelsen om nästa fleråriga budgetram. Parlamentet förväntar sig att eventuella nya initiativ som kan komma att föreslås efter antagandet av den fleråriga budgetramen 2021–2027 finansieras med nya anslag.

9. Europaparlamentet välkomnar den tillträdande ordförandens åtaganden på inkomstsidan om att ge nytt liv åt eller förlänga ett antal initiativ som bör ingå i den framtida korgen med nya egna medel. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att särskilt ta tillfället i akt och införa en koldioxidjusteringsmekanism, vilket är ett bra sätt att bemöta allmänhetens krav på ett handlingskraftigt ledarskap i kampen mot klimatförändringarna, samtidigt som lika villkor för alla säkerställs i den internationella handeln.

Ytterligare ett steg på vägen mot klimatomställning

10. Europaparlamentet bekräftar på nytt sitt odelade stöd för principen om integrering av klimataspekter. Parlamentet uppmanar kommissionen att se till att nästa fleråriga budgetram till fullo överensstämmer med Parisavtalet, och framhåller att de politiska och finansiella ansträngningarna måste intensifieras avsevärt om man ska uppnå avtalets mål samt få till stånd en rättvis omställning till en koldioxidfri ekonomi som grundas på strängast möjliga kriterier för social rättvisa, så att ingen människa och inget område hamnar på efterkälken. Parlamentet ser fram emot ett konkret förslag till den europeiska gröna given, som tas upp i den tillträdande kommissionsordförandens politiska riktlinjer. Parlamentet förväntar sig att budgetmedlen för nästa budgetperiod motsvarar denna ambition, och understryker samtidigt att en sänkt fleårig budgetram självklart skulle betyda ett steg tillbaka.

11. Europaparlamentet betonar att gemensamma klimatåtgärder på EU-nivå ger ett avsevärt mervärde och därför bör utgöra kärnan i moderniseringen av EU:s budget och utgiftsprogram. Parlamentet betonar därför, i enlighet med interimsbetänkandet, att integreringen av klimataspekter och aspekter rörande biologisk mångfald i nästa fleråriga budgetram måste gå längre än att fastställa utgiftsmål, och även omfatta integrering av klimataspekter och den sociala dimensionen i beslutsfattandet för alla större program och under hela policycykeln. Parlamentet begär dessutom i detta sammanhang en mer transparent, stringent och övergripande metod, inklusive reformerade resultatindikatorer för att definiera och följa utgifter som är relevanta för klimatet och den biologiska mångfalden, ett avskaffande av finansiellt stöd till skadliga åtgärder och övervakning av vilken effekt klimatintegreringen har på begränsnings- och anpassningsåtgärder på medellång och lång sikt. Parlamentet begär att i högre grad få delta i utarbetandet av en sådan metod.

Omedelbar inledning av interinstitutionella förhandlingar

12. Europaparlamentet påminner om att artikel 312.5 i EUF-fördraget anger att de tre EU-institutionerna under hela det förfarande som leder till antagandet av budgetramen ska ”vidta alla nödvändiga åtgärder för att underlätta antagandet”. Parlamentet understryker att parlamentet sedan nästan ett år tillbaka är redo att förhandla om alla aspekter av paketet för den fleråriga budgetramen och egna medel, men att rådet hittills inte har gått med på att delta i några meningsfulla diskussioner utöver korta och formella informationsmöten och genomgångar i anslutning till rådets möte (allmänna frågor). Parlamentet anser att sådana minimalistiska kontakter inte kan anses utgöra ett tillfredsställande interinstitutionellt samarbete och inte uppfyller de uttryckliga kraven i fördraget.

13. Europaparlamentet kräver därför att de interinstitutionella diskussionerna om den fleråriga budgetramen och egna medel omedelbart ska intensifieras och bana väg för verkliga förhandlingar, och uppmanar rådet att utan dröjsmål anta sitt förhandlingsmandat. Parlamentet anser att rådet redan nu vederbörligen bör beakta parlamentets ståndpunkter när det beslutar om sin egen ståndpunkt, i syfte att säkra parlamentets godkännande. Parlamentet förväntar sig att rådets ordförandeskap och kommissionen i detta syfte tydligt kommunicerar och förklarar parlamentets synpunkter för rådet (allmänna frågor), och begär att parlamentets förhandlingsgrupp ska närvara vid alla informella rådsmöten som behandlar den fleråriga budgetramen. Parlamentet betonar att trepartsmöten tillägnade den fleråriga budgetramen och egna medel måste inledas, så att diskussionen om de olika aspekterna av förslagen om den fleråriga budgetramen och egna medel kan fördjupas. Dessa trepartsmöten bör komplettera befintliga informationsmöten och genomgångar i rådet (allmänna frågor). Dessutom förväntar sig parlamentet att högnivåmöten mellan institutionernas ordförande ska sammankallas i enlighet med artikel 324 i EUF-fördraget.

Värnande om parlamentets befogenheter

14. Europaparlamentet noterar rådets metod att förbereda förhandlingspaket för den fleråriga budgetramen. Parlamentet är dock oroat över att detta är ännu ett försök att ge Europeiska rådet en dominerande ställning så att det kan fatta oåterkalleliga beslut om olika aspekter av den fleråriga budgetramen, på samma sätt som skedde under den process som ledde till antagandet av den nuvarande fleråriga budgetramen. Parlamentet understryker att det inte utan vidare kommer att ge sitt godkännande om det ställs inför fullbordat faktum, och är redo att vägra att ge sitt godkännande till dess att en tillfredsställande överenskommelse har nåtts.

15. Europaparlamentet betonar att dessa förhandlingspaket inte bara innehåller delar av förordningen om den fleråriga budgetramen, som kräver parlamentets godkännande, utan även ett stort antal lagstiftningsbestämmelser som avser EU:s sektorspolitik och som ska beslutas inom ramen för det ordinarie lagstiftningsförfarandet. Parlamentet anser därför att dessa förhandlingspaket inte är något annat än ett internt rådsförfarande som absolut inte får hindra parlamentet från att genomföra ordentliga förhandlingar om alla delar av paketet för den fleråriga budgetramen och sektorslagstiftningen. Parlamentet uppmanar därför med eftertryck rådet att inleda förhandlingar med parlamentet om alla aspekter av sektorslagstiftningen för de nya EU-programmen, liksom om förslaget om rättsstatsprincipen.

16. Europaparlamentet påminner om att Europeiska rådets slutsatser är politiska, och att Europeiska rådet enligt artikel 15.1 i EU-fördraget inte får ha någon lagstiftande funktion. Parlamentet uppmanar därför Europeiska rådet att avstå från att anta detaljerade och till synes bindande slutsatser på grundval av förhandlingspaketet om den fleråriga budgetramen, eftersom detta skulle utgöra en direkt inblandning på lagstiftningsområdet. Parlamentet litar på att kommissionen, i egenskap av opartisk medlare och fördragens väktare, stöder parlamentet i dess utövande av sina lagstiftningsbefogenheter inom ramen för såväl godkännandeförfarandet som det ordinarie lagstiftningsförfarandet.

Ett skyddsnät för mottagare av stöd från EU-program: upprättande av en beredskapsplan för den fleråriga budgetramen

17. Europaparlamentet beklagar att Europeiska rådet redan flera gånger har förlängt tidsfristen för att fatta ett politiskt beslut. Parlamentet oroas över att om rådet och Europeiska rådet drabbas av ytterligare förseningar utan att involvera parlamentet, så finns det en uppenbar risk för att dessa komplexa förhandlingar inte kan slutföras framgångsrikt innan den nuvarande budgetramen upphör att gälla. Parlamentet påminner om att lanseringen av EU-program drabbades av allvarliga förseningar till följd av det sena antagandet av den nuvarande fleråriga budgetramen, vilket också har varit fallet tidigare.

18. Parlamentet påminner om att om en ny flerårig budgetram inte antas i tid så tillåter artikel 312.4 i EUF-fördraget ett skyddsnät i form av en tillfällig förlängning av det sista årets tak och andra bestämmelser i den nuvarande ramen. Parlamentet är dock oroat över att ett sådant skyddsnät skulle kunna urholkas, inte bara av en bristande beredskap på operativ nivå utan också till följd av de gällande förfallodatumen för vissa av de nuvarande EU-programmen. Parlamentet varnar i detta sammanhang för ett avbrytande av EU-program, och förklarar sig vara fast beslutet att inte tvingas acceptera en dålig överenskommelse på grund av tidspress.

19. Europaparlamentet uppmanar därför med eftertryck kommissionen att omedelbart börja utforma en beredskapsplan för den fleråriga budgetramen i syfte att skydda stödmottagare och säkerställa att finansieringen fortsätter om den nuvarande budgetramen skulle behöva förlängas. Parlamentet begär att en sådan plan ska läggas fram formellt i början av 2020, så att den kan antas snabbt av rådet och parlamentet. Parlamentet begär att denna plan ska inbegripa dels ett övergripande lagstiftningsförslag som häver tidsfristerna för de relevanta programmen, så att överensstämmelse säkerställs med artikel 312.4 i EUF-fördraget, dels konkreta operativa bestämmelser, framför allt för att säkerställa kontinuitet i politiska åtgärder under delad förvaltning.

o

o o

20. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, Europeiska rådet och kommissionen.